

Wykorzystanie badań naukowych prowadzonych w Stacji Czarna w projekcie „Środowisko bez barszczu Sosnowskiego”

Prof. dr hab. Kazimierz Klima
Katedra Agrotechniki i Ekologii Rolniczej
Uniwersytet Rolniczy w Krakowie

Wstęp

W dostępnej literaturze brak jest wyników wieloletnich badań polowych potwierdzonych analizą statystyczną, dotyczących różnych metod zwalczania barszczu Sosnowskiego

Wstęp

Powoduje to, iż metody zalecane przez naukę są często mało skuteczne w praktycznym niszczeniu barszczu Sosnowskiego na dużych areałach

Wstęp

Brak jest wyników badań o liczbie skielkowanych nasion w kolejnych latach po wysiewie oraz o liczbie lat po których nasiona tracą zdolność kiełkowania

Wstęp

Brak jest jednoznacznych wyników badań dotyczących skuteczności herbicydów, koszenia i ucinania szyjki korzeniowej w zwalczaniu barszczu Sosnowskiego

Cel badań

Celem badań było

1. Określenie % kiełkujących nasion w kolejnych latach po wysiewie

Cel badań

2. Określenie skuteczności zwalczania poprzez ucinanie szyjki korzeniowej
3. Oznaczenie skuteczności zwalczania poprzez koszenie

Cel badań

4. Określenie skuteczności zwalczania poprzez stosowanie herbicydów

Środowisko bez Barszczu Sosnowskiego (*Heracleum Sosnowskyi* Manden) Projekt dofinansowany z funduszy EOG 2009-2014

Metoda

W pierwszym doświadczeniu dwuczynnikowym badano wpływ wieku roślin (3, 5, 7 lat) i głębokości ucinania korzeni (10 i 15 cm) na % zniszczonych roślin

Metoda

W drugim doświadczeniu jednoczynnikowym liczono liczbę kiełkujących nasion w kolejnych latach po wysiewie

Metoda

W trzecim doświadczeniu dwuczynnikowym badano skuteczność koszenia dwu i trzyletnich roślin barszczu Sosnowskiego

Metoda

W czwartym doświadczeniu dwuczynnikowym badano skuteczność opryskiwania roślin barszczu Sosnowskiego glifosatem i flazasulfuronem

Metoda

Skuteczność zastosowanych metod oceniano wizualnie określając % zniszczonych roślin w porównaniu do kontroli

Metoda

Istotność różnic oceniano testem Newmana-Keulsa. Analizę dotyczącą danych % wykonano na wartościach przekształconych według transformacji Blissa

Wyniki

Tabela 1

Wpływ wieku roślin i głębokości ucinania szyjki korzeniowej w 2013 roku na skuteczność zwalczania roślin barszczu Sosnowskiego

*Średnie oznaczone tą samą literą w kolumnach nie różnią się istotnie wg testu Newmana-Keulsa przy poziomie istotności 1%

Lp	Wiek roślin	Zniszczenie roślin barszczu Sosnowskiego [%]			Średnia masa korzenia [kg]	Średnia miąższość szyjki korzeniow [cm]
		Głębokość ucinania*		Średnio*		
		10 cm	15 cm			
1	Rośliny 3 letnie, wysiew 2 dek. VIII 2009	100,00d	100,00d	100,00c	0,72	2,05
2	Rośliny 5 letnie, wysiew 2 dek. VIII 2007	94,25c	100,00d	97,12b	1,55	3,77
3	Rośliny 7 letnie, wysiew 2 dek. VIII 2005	70,50a	89,00b	79,75a	2,74	6,50
	średnio	88,25a	96,33b			
	NIR $\alpha=0,05$				0,466	0,903

Wyniki

Tabela 2

Kiełkowanie nasion barszczu Sosnowskiego (szt / 1 m²) w kolejnych latach po wysiewie

Termin wysiewu i liczba nasion	Średnia liczba (szt / m) wyrwanych siewek osiągających wysokość w kolejnych latach po wysiewie					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Wysiew 5000 szt. nasion na w dniu 12.08.2008 r.	1133,75	315,50	30,75	5,75	1,50	0
NIR _{α=0,01}	241,86					
Średni procent (%) kiełkujących nasion w kolejnych latach po wysiewie	22,6	6,3	0,6	0,11	0,02	0

Wyniki

Tab 3. Skuteczność koszenia rozpoczętego w 3 roku po wysiewie w zwalczaniu roślin barszczu Sosnowskiego, przy braku nasion barszczu Sosnowskiego w glebie

Lp	Liczba zabiegów i terminy koszenia	Zniszczenie roślin barszczu Sosnowskiego [%] w porównaniu do kontroli przyjętej za 0% zniszczonych roślin					
		2010	2011	2012	2013	2014	śred
1	Koszenie 1-krotne: 3 dekada kwietnia (pojawiające się młode pędy kwiatowe usuwano)	2,25bc	3,00cd	3,50cd	3,75cd	4,00d	3,30b
2	Koszenie 1-krotne: 2 dekada czerwca	1,00a	1,75ab	2,50bc d	3,00cd	3,00cd	2,25a
3	Koszenie 2-krotne: a) 3 dekada kwietnia; b) 2 dekada czerwca	4,00d	6,25e	8,00f	9,25f	10,00f	7,50c
4	Koszenie 3-krotne: a) 3 dekada kwietnia; b) 2 dekada czerwca; c) 2 dekada sierpnia	8,00f	14,25g	26,00h	40,00i	54,75j	28,60 d
	średnio	3,81a	6,31b	10,00c	14,00d	17,93e	10,41

Środowisko bez Barszczu Sosnowskiego (*Heracleum Sosnowskyi* Manden) Projekt dofinansowany z funduszy EOG 2009-2014

*Średnie oznaczone tą samą literą w kolumnach nie różnią się istotnie wg testu Newmana-Keulsa przy poziomie istotności 1%

Wyniki

Tab 4. Skuteczność koszenia rozpoczętego w 2 roku po wysiewie w zwalczaniu roślin barszczu Sosnowskiego, przy braku nasion barszczu Sosnowskiego w glebie

Lp	Liczba zabiegów i terminy koszenia	Zniszczenie roślin barszczu Sosnowskiego [%] w porównaniu do kontroli przyjętej za 0% zniszczonych roślin					
		2010	2011	2012	2013	2014	śred
1	Koszenie 1-krotne: 3 dekada kwietnia (pojawiające się młode pędy kwiatowe usuwano)	5,00	7,25cd	9,25de	9,75e	10,50e	8,35b
2	Koszenie 1-krotne: 2 dekada czerwca	1,75a	2,25a	4,25b	5,00b	5,75bc	3,80a
3	Koszenie 2-krotne: a) 3 dekada kwietnia; b) 2 dekada czerwca	7,00c	13,25f	21,75g	32,00i	43,25j	23,45c
4	Koszenie 3-krotne: a) 3 dekada kwietnia; b) 2 dekada czerwca; c) 2 dekada sierpnia	11,50ef	27,25h	45,75j	69,75k	97,21	50,35d
	średnio	6,31a	12,50b	20,25c	29,12d	39,18e	21,48

Średnie oznaczone tą samą literą w kolumnach nie różnią się istotnie wg tekstu Newmana-Keulsa przy poziomie istotności 1%

Wyniki

Tab. 5 Skuteczność koszenia rozpoczętego w 2 roku po wysiewie w zwalczaniu roślin barszczu Sosnowskiego, przy wysianiu w sierpniu 2009 roku nasion barszczu Sosnowskiego do gleb (5000 nasion na 1 m²).

Lp	Liczba zabiegów i terminy koszenia	Zniszczenie roślin barszczu Sosnowskiego [%] w porównaniu do kontroli przyjętej za 0% zniszczonych roślin					
		2010	2011	2012	2013	2014	śred
1	Koszenie 1-krotne: 3 dekada kwietnia (pojawiające się pędy kwiatowe usuwano)	6,25c	7,50cd	8,00cd	8,50d	8,75d	7,80b
2	Koszenie 1-krotne: 2 dekada czerwca	2,00a	2,75ab	3,00ab	3,50b	3,50b	2,95a
3	Koszenie 2-krotne: a) 3 dekada kwietnia; b) 2 dekada czerwca	8,75d	12,00e	13,75e	16,75f	21,50g	14,55c
4	Koszenie 3-krotne: a) 3 dekada kwietnia; b) 2 dekada czerwca; c) 2 dekada sierpnia	16,25f	21,50g	28,75h	35,25i	41,75j	28,70d
	średnio	8,31a	10,93b	13,37c	16,00d	18,87e	13,50

Srodowisko bez Barszczu Sosnowskiego (Heracleum Sosnowskyi Manden) Projekt dofinansowany z funduszy EOG 2009-2014

Wyniki

Tab. 6 Skuteczność herbicydów w zwalczaniu barszczu Sosnowskiego w kolejnych latach badań

Nazwa preparatu, liczba zabiegów	Dawka [l·ha ⁻¹] [g·ha ⁻¹]	Zniszczenie roślin barszczu Sosnowskiego [%] w porównaniu do kontroli przyjętej za 0% zniszczonych roślin					
		2010	2011	2012	2013	2014	Średnio
Roundup 360 SL, jeden oprysk w 3 dekadzie kwietnia	5	49,75ab	56,25bcd	60,75bcde	68,50defg	73,50fghi	61,75b
Roundup 360 SL, jeden oprysk w 1 dekadzie czerwca	5	43,25a	51,00ab	54,75bc	61,00bcde	68,25defg	55,65a
Roundup 360 SL + Chikara 25 WG jeden oprysk w 3 dekadzie kwietnia	3,5+ 200g	59,25bcde	66,75cdef	77,00ghij	81,75jkl	86,21	74,20c
Roundup 360 SL+ Chikara 25 WG jeden oprysk w 1 dekadzie czerwca	3,5+ 200g	51,25ab	56,50bcd	64,00cdef	70,25efgh	77,75hijk	63,95b
Roundup 360 SL + Chikara 25 WG dwa opryski w: a) 3 dekadzie kwietnia; b) 1 dekadzie czerwca	3,5+ 200h	61,50bcde	74,25fghi	85,50kl	93,75mn	98,25o	82,65d
Roundup 360 SL+ Chikara 25 WG trzy opryski w: a) 3 dekadzie kwietnia; b) 1 dekada czerwca; c) 2 dekada sierpnia	3,5+ 200g	79,25ijkl	91,00m	96,00no	98,00o	100,0p	92,85e
średnio		57,37a	65,95b	73,00c	78,87d	84,00e	71,84

Środowisko bez Barszczu Sosnowskiego (*Heracleum Sosnowskyi* Manden) Projekt dofinansowany z funduszy EOG 2009-2014

Wnioski

1. Najbardziej skuteczny był 3-krotny oprysk herbicydowy. Stosowanie tego zabiegu przez 5 lat wyeliminowało całkowicie barszcz Sosnowskiego

Wnioski

2. Trzykrotne koszenie przez 5 lat rozpoczęte w 2-gim roku po wysiewie zniszczyło 97% roślin b. Sosnowskiego. Metodę tą można skutecznie stosować na obszarach chronionych

Wnioski

3. Ucinanie korzeni na głębokości 10 cm całkowicie wyeliminowało rośliny 3-letnie. Ucinanie na głęb. 15 cm zniszczyło rośliny 5-letnie. Ucinanie nie było w pełni skuteczne w przypadku roślin 7-letnich

Wnioski

4. W pierwszym roku po wysiewie skielkowało 22,6%, w 2-gi roku 6,3%, w 3-cim roku 0,6%, w czwartym 0,11%, w piątym 0,02%. Nie stwierdzono kiełkowania w szóstym roku po wysiewie

Dziękuję za uwagę

Środowisko bez Barszczu Sosnowskiego (Heracleum Sosnowskyi Manden) Projekt dofinansowany z funduszy EOG 2009-2014